

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii
Guvernului nr. 284/2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de
comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele
liniilor de comunicații electronice

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 284/2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice a fost elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în vederea asigurării conformității cadrului normativ secundar cu prevederile Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ. Temeiul legal pentru elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea hotărârii Guvernului nr. 284/2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice îl constituie art. 3 alin. (12) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, care abilitază Guvernul să aprobe și să modifice actele normative necesare pentru aplicarea legislației în domeniul comunicațiilor electronice. Proiectul este elaborat în scopul asigurării continuității și coerenței cadrului normativ subsecvent, în contextul intrării în vigoare a noii Legi a comunicațiilor electronice, care a abrogat Legea nr. 241/2007 și în scopul corelării cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și Legii cu privire la evidența rețelelor edilitare nr. 290/2024.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative. Urmare a intrării în vigoare la data de 1 ianuarie 2026, a noii Legi a comunicațiilor electronice nr. 72/2025, Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 este abrogată și, în acest context, este necesar de a modifica și actualiza prevederile anumitor hotărâri ale Guvernului, conform prevederilor noii legi a comunicațiilor electronice. Hotărârea Guvernului nr. 284/2009 stabilește regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele acestora. În prezent, o parte semnificativă a prevederilor Regulilor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284/2009 face trimitere la Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, act normativ abrogat prin intrarea în vigoare a Legii nr. 72/2025, fapt ce generează neconcordanțe normative și dificultăți de aplicare practică. Totodată, cadrul normativ existent nu reflectă pe deplin noile evoluții legislative în domeniul urbanismului și evidenței rețelelor edilitare, inclusiv adoptarea Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și a Legii nr. 290/2024 privind evidența rețelelor edilitare, care introduc mecanisme moderne de coordonare și prevenire a deteriorării infrastructurii subterane. Lipsa unei obligații explicite de consultare a Registrului de evidență a rețelelor edilitare înainte de executarea lucrărilor de excavare sporește riscul afectării rețelelor de comunicații electronice, cu impact negativ asupra continuității serviciilor furnizate utilizatorilor.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi. Proiectul prevede modificarea Hotărârii Guvernului nr. 284/2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice. <i>Obiectiv general al proiectului</i> este asigurarea unui cadru normativ coerent, actualizat și aplicabil pentru protecția rețelelor de comunicații electronice, prin armonizarea Regulilor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284/2009 cu prevederile Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025 și cu actele normative conexe din domeniul urbanismului și evidenței rețelelor edilitare.

În mod specific, proiectul hotărârii Guvernului urmărește realizarea următoarelor obiective:

- a) eliminarea trimiterilor la acte normative abrogate și asigurarea concordanței juridice cu legislația în vigoare;
- b) clarificarea terminologiei utilizate în Regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice;
- c) consolidarea mecanismelor de prevenire a deteriorării rețelelor de comunicații electronice în cadrul lucrărilor de excavare, construcție și reconstrucție;
- d) îmbunătățirea coordonării dintre furnizorii de rețele de comunicații electronice și alți deținători de rețele edilitare;
- e) asigurarea continuității furnizării serviciilor de comunicații electronice pentru utilizatorii finali.

Proiectul hotărârii Guvernului prevede un set de modificări punctuale, cu caracter de actualizare și corelare normativă, după cum urmează:

- actualizarea temeiului juridic de adoptare, adoptate prin substituirea referințelor la Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 cu trimiteri la Legea nr. 72/2025, în vederea asigurării conformității Regulilor cu cadrul legislativ primar în vigoare;
- corelarea cu legislația în domeniul urbanismului și construcțiilor prin înlocuirea trimiterilor la actele normative abrogate cu referințe la Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, reflectând cadrul normativ actual aplicabil lucrărilor de construcție și intervenție asupra infrastructurii;
- uniformizarea și actualizarea terminologiei prin substituirea termenului „cabluri de telecomunicații” cu termenul „cabluri de comunicații electronice”, în conformitate cu terminologia utilizată de Legea nr. 72/2025 și cu cadrul normativ european;
- introducerea obligației expresă pentru persoanele care desfășoară lucrări de excavare, construcție sau reconstrucție de a consulta Registrul de evidență a rețelelor edilitare, în condițiile Legii cu privire la evidența rețelelor edilitare nr. 290/2024, în scopul identificării tuturor furnizorilor ale căror rețele pot fi afectate;
- actualizarea anexelor la Reguli prin actualizarea trimiterilor la actele normative în vigoare, inclusiv a articolelor relevante din Legea comunicațiilor electronice 72/2025.

Implementarea proiectului va conduce la următoarele rezultate măsurabile:

- reducerea riscului de avariere accidentală a rețelelor de comunicații electronice în procesul de executare a lucrărilor;
- creșterea gradului de predictibilitate și securitate juridică pentru furnizorii de rețele și autoritățile implicate;
- diminuarea întreruperilor neplanificate ale serviciilor de comunicații electronice;
- îmbunătățirea coordonării interinstituționale și intersectoriale în gestionarea infrastructurii subterane.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare.

În procesul de elaborare a proiectului au fost analizate următoarele opțiuni:

Opțiunea 1 - Menținerea cadrului normativ existent (fără intervenție)

Această opțiune ar fi presupus păstrarea Regulilor în forma actuală, cu referințe la acte normative abrogate.

Dezavantaje:

- perpetuarea neconcordanțelor juridice;
- dificultăți în aplicarea și interpretarea normelor;
- creșterea riscului de litigii și avarii asupra rețelelor de comunicații electronice;
- afectarea continuității serviciilor pentru utilizatori.

Concluzie: opțiunea nu este viabilă.

Opțiunea 2 - Revizuirea integrală a Regulilor prin adoptarea unui act normativ nou

Această opțiune ar fi presupus abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 284/2009 și elaborarea unui nou set de reguli.

Dezavantaje:

- durată mai mare de elaborare și consultare;
- creșterea sarcinii administrative pentru autorități și mediul de afaceri;
- lipsa proporționalității, având în vedere natura preponderent tehnică și de corelare a modificărilor necesare.

Concluzie: opțiunea nu a fost considerată proporțională scopului urmărit.

Opțiunea 3 - Modificarea punctuală a Regulilor existente (opțiunea selectată)

Această opțiune constă în actualizarea selectivă și punctuală a Regulilor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284/2009.

Avantaje:

- intervenție proporțională și eficientă;
- implementare rapidă;
- minimizarea costurilor administrative;
- asigurarea continuității cadrului normativ existent.

Concluzie: opțiunea a fost selectată ca fiind cea mai eficientă și adecvată pentru atingerea obiectivelor urmărite.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul hotărârii Guvernului nu generează modificări structurale sau instituționale în cadrul administrației publice centrale sau locale și nu implică extinderea competențelor autorităților publice.

Aplicarea prevederilor proiectului se va realiza în cadrul atribuțiilor și procedurilor existente ale autorităților responsabile, fără necesitatea creării unor structuri noi sau suplimentării resurselor umane.

Pe termen mediu și lung, clarificarea obligațiilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice este de natură să reducă numărul incidentelor și să contribuie la eficientizarea activităților administrative aferente.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul hotărârii Guvernului nu implică cheltuieli suplimentare din bugetul public național și nu generează impact financiar asupra bugetelor autorităților publice.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul are un impact limitat asupra sectorului privat și nu introduce obligații noi semnificative pentru operatorii economici.

Obligația de consultare a Registrului de evidență a rețelelor edilitare reprezintă o clarificare procedurală menită să prevină avarierea rețelelor existente și nu generează costuri disproporționate de conformare, inclusiv pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Aplicarea prevederilor proiectului contribuie la creșterea predictibilității și la reducerea riscurilor operaționale pentru furnizorii de rețele de comunicații electronice.

4.4. Impact social

Proiectul are un impact social pozitiv, prin contribuția la asigurarea continuității și calității serviciilor de comunicații electronice pentru populație și mediul de afaceri.

Reducerea riscului de întrerupere a serviciilor ca urmare a avarierii rețelelor are efecte favorabile asupra accesului la servicii digitale esențiale, fără a genera riscuri de discriminare sau excluziune socială.

4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul nu prevede prelucrarea de date cu caracter personal și nu introduce mecanisme noi de colectare, stocare sau transfer al unor astfel de date.

4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen

Prevederile proiectului sunt neutre din perspectiva egalității de gen și nu produc efecte diferențiate asupra femeilor și bărbaților.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul nu are un impact direct asupra mediului.

Indirect, prin îmbunătățirea coordonării lucrărilor de excavare și prevenirea intervențiilor repetate asupra solului, proiectul poate contribui la reducerea efectelor negative asupra mediului, fără a genera riscuri suplimentare.

4.6. Alte impacturi și informații relevante Proiectul contribuie la îmbunătățirea securității și rezilienței infrastructurii de comunicații electronice și la susținerea proceselor de digitalizare, fără a produce impacte economice sau sociale negative suplimentare.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională. 5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE. Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ În conformitate cu procedurile stabilite în vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și în vederea elaborării actelor normative, anunțul de inițiere a procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (mded.gov.md), rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe portalul guvernamental particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15551). În conformitate cu art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii Guvernului va fi remis spre avizare autorităților publice centrale responsabile de aplicarea prevederilor conținute în proiect și instituțiilor interesate, autorităților administrative/instituții publice și altor părți interesate, în funcție de obiectul de reglementare. Totodată, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi plasat pentru consultare pe pagina web oficială a MDED și portalul particip.gov.md.
7. Concluziile expertizelor Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei juridice și, respectiv, expertizei anticorupție, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Rezultatele expertizelor menționate supra vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent Proiectul de hotărâre este corelat cu prevederile actelor normative în vigoare și nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al cadrului normativ existent. La elaborarea proiectului s-au respectat principiile oportunității, stabilității și predictibilității normelor juridice. Acesta se integrează în cadrul instituțional și normativ existent.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ Implementarea prevederilor proiectului de hotărâre va fi asigurată de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații (ARCOM), în calitate de autoritate competentă responsabilă de reglementarea și supravegherea sectorului comunicațiilor electronice. În activitățile de monitorizare și control privind aplicarea Regulilor modificate, Agenția va colabora, după caz, cu alte instituții publice și autorități locale implicate în autorizarea și executarea lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor. ARCOM dispune de capacități instituționale, umane și tehnice adecvate pentru a asigura aplicarea noilor prevederi. Resursele financiare necesare vor fi acoperite din bugetul propriu, în limitele alocațiilor anuale aprobate. Performanța implementării actului normativ va fi evaluată periodic prin monitorizarea respectării cerințelor stabilite de către furnizori și alte entități implicate, în baza raportărilor și controalelor efectuate de Agenție.